

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/13/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113204628
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113204628.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členov senátu JUDr. Márie Klepancovej a JUDr. Evy Behranovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o určenie, že žalovaná je zodpovedná za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom, o zaplatenie náhrady škody 125 eura a nemajetkovej ujmy 335,61 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 8C/125/2013-39 zo dňa 31. marca 2014 a uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 8C/125/2013-53 zo dňa 17. septembra 2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 125 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 335,61 eura vzniknutej žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „exekučný súd“), pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote, žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vecne odôvodnil tým, že z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 7Er/923/2010 zistil, že exekútor doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 21.12.2010. Exekučný súd uznesením zo dňa 07.04.2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Voči tomuto uzneseniu žalobca ako oprávnený nepodal odvolanie. Súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že exekučný súd nebol povinný do 15 dní od doručenia žiadosti písomne rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím, pretože pre takéto rozhodnutie zákonodarca nestanovuje lehotu. V predmetnom konaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktoré mu mali byť spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica v exekučnom konaní, keď nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej doby s omeškaním viac ako 182 dní (v skutočnosti súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia dňa 7.4.2011, keď návrh na súd bol doručený dňa 21.12.2010, teda k rozhodnutiu prišlo o 107 dní) Súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia z dôvodu, že exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, je v rozpore so zákonom. Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na

náhradu škody doručenu žalovanej požiadala žalobca o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnenej v prejednávanej veci - žalovaná na uvedenú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody neodpovedala z dôvodu, že žalobca neposkytol v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť, čím bol proces predbežného prerokovania zmarený; v čase rozhodovania súdu uplynula šesťmesačná lehota odo dňa prijatia žiadosti, preto žalobu nemohol súd považovať za predčasnú. S poukazom na uvedené považoval súd nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica za neopodstatnený. I keď súd rozhodol o žiadosti v lehote 107 dní od jej doručenia, ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov, ako aj ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, či priebeh rozhodcovského konania, pričom exekučný poriadok určuje lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ale nie na vydanie iného rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade ak má súd za to, že nie je zákonný dôvod na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Súd zdôrazňuje, že pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonná lehota nie je stanovená, a teda nemožno konštatovať že v prejednávanej veci nebola nedodrжанá lehota na vydanie rozhodnutia (zákon v čase podania návrhu na súd lehotu neurčoval); zo skutkových okolností ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitný postup s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Podľa názoru súdu žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas doby od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o jej zamietnutí bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda; nepreukázal tiež že táto doba viedla k strate jeho legitímnych očakávaní (že nastane zákonom predpokladaný stav), a že toto vyvolalo riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keďže v mnohých iných exekučných veciach žalobcu ako oprávneného bola spochybnená právomoc rozhodcovského súdu, resp. materiálna vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Je zrejmé, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo rozhodnuté, pričom v postupe Okresného súdu Senica neboli zistené žiadne pochybenia, súd konal riadne a bez prieťahov - možno konštatovať, že konajúci súd sa nedopustil nesprávneho úradného postupu. Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci (resp. nebol v konaní preukázaný), preto sa súd ďalej nezaoberal uplatnenou náhradou majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorých vznik žalobca ani žiadnym spôsobom nepreukázal, a návrh ako neopodstatnený zamietol. V konaní žalovaná vzniesla námietku premlčania, ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009 - o takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, preto sa súd vznesenou námietkou premlčania ani nezaoberal. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 až 3, zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ustanoveniami § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (v ďalšom texte „Exekučný poriadok“). O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa žalobcu sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K jednotlivým dôvodom odvolania žalobca uviedol, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa ďalej súdu

neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký dopad môže mať na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadrila, samostatný odvolací návrh nepodala.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka poplatkov s tým, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil. Odvolanie odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie neobsahuje riadne odôvodnenie, žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Súdny poplatok vo výške 20,- eur mu bol vyrubený za podané odvolanie. Súd však uviedol, že súdny poplatok bol vyrubený v zmysle položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. (v ďalšom texte ZoSP). Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobený nezákonným úradným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehajú len žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobca však podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe ZoSP nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Použitie analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku je vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy vylúčené. Navyše podľa ustanovenia § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo za účinnosti zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d) ZoSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zákona č.99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov - Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP), po zistení, že odvolania podal včas účastník konania (§ 201, § 204 OSP), proti rozhodnutiam, proti ktorým je opravný prostriedok prípustný (§ 202 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa sú vecne správne. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Odvolací súd vo veci rozhodol podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejedná sa o konanie, v ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v

odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na § 219 ods. 2 OSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Predmetom konania na súde prvého stupňa bolo rozhodovanie o nároku žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v rozhodnutí o žiadosti exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej 15 - dňovej lehoty.

Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý žalobu v celom rozsahu zamietol.

Žalobca sa svojou žalobou domáhal z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu náhrady škody vo výške 125 eura. Táto škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, žalobca vzhliadol nesprávny úradný postup exekučného súdu. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch - vo výške 335,61 eura (20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom), pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca tvrdil, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá.

Z obsahu spisu Okresného súdu Senica 7Er/923/2010 odvolací súd zistil, že dňa 21.12.2010 bola Okresnému súdu Senica doručená žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie vo veci žalobcu ako oprávneného proti povinnej H. L. pre vymoženie pohľadávky 1.967,96 eura s príslušenstvom. Okresný súd Senica uznesením č.k. 7Er/923/2010-10 zo dňa 7.4.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia (exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, bol v rozpore so zákonom), následne Okresný súd Senica uznesením č.k. 7Er/923/2010-36 zo dňa 20.11.2012 exekučné konanie zastavil (z dôvodu že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá).

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vo veci správne aplikoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. a to účinného v čase vzniku tvrdenej škody (21.12.2010 podaná žiadosť a podľa žalobcu o nej malo byť najneskôr do 15 dní rozhodnuté - t.j. najneskôr 5.1.2011).

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a), zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu.

Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná

(pri rozhodovacej činnosti) ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase podania návrhu na začatie exekúcie (od 01.06.2010 do 31.05.2011), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že lehota 15 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd len pre prípad nezistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Len v tom prípade je povinnosťou exekučného súdu do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora na vykonanie exekúcie. Pre prípad zistenia rozporu exekučného titulu so zákonom, a teda pre prípad zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonodarca lehotu neurčil. Nie je preto možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po uplynutí 15-tich dní odo dňa doručenia žiadosti. Odvolací súd dáva za pravdu žalovanému v tom, že nesprávny úradný postup nie je možné vzhliadať ani v existencii prietrahov v konaní exekučného súdu. Žalobca nepreukázal, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované prietahy, pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom takýmto orgánom nie je.

Ako odvolací súd vyššie konštatoval, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobca domáha.

Súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke.

Odvolacie námietky žalobcu sú nedôvodné. Žalobca nešpecifikoval, akým postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosťou konať pred súdom treba rozumieť taký závadný (zákonu sa priečiaci) procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Z obsahu spisu v preskúmvanej veci odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že súd prvého stupňa odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Nedôvodná je námietka, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty - tento názor sa v odôvodnení rozhodnutia nenachádza. Poukázanie na skutočnosť, že súd prvého stupňa nevykonal navrhnuté dôkazy je tiež bezdôvodné - z obsahu preskúmvaného spisu nevyplývajú

žiadne návrhy žalobcu na vykonanie dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva ani polemizovanie súdu prvého stupňa o limitácii dĺžky súdnych konaní.

S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny vo veci samej a v časti trov prvostupňového konania potvrdil.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka poplatkov s tým, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí bude ho súd vymáhať. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol žalobcovi vyrubený súdny poplatok za podané odvolanie.

Úprava súdnych poplatkov je obsiahnutá v zákone č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ZoSP). Výpočet poplatkových úkonov a bližšie podmienky ich platenia sú obsiahnuté v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona. Keďže odvolacie konanie na základe odvolania žalobcu bolo začaté podaním jeho odvolania dňom 07.05.2014, na vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie je potrebné aplikovať Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, teda v znení zákona č. 64/2013 Z.z. účinného od 01.05.2013.

Podľa § 2 ods. 4 ZoSP v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) ZoSP poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania, ak je poplatníkom odvolateľ a poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 cit. zák.). Sadzba poplatku je pritom uvedená v sadzobníku buď percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1). Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2).

Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 01.05.2013 zo žaloby na náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- Eur.

V preskúmvanej veci preto súd prvého stupňa postupoval správne, ak žalobcovi za podané odvolanie vyrubil súdny poplatok vo výške 20,- eur o v zmysle položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. v znení zákona č. 64/2013 Z.z. účinného od 01.05.2013. Poplatková povinnosť žalobcu za podané odvolanie sa neodvodzuje zo zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu podania žaloby na súd, ale v znení účinnom ku dňu vzniku poplatkovej povinnosti t.j. kedy žalobca doručil odvolanie súdu, čím začalo odvolacie konanie. V preskúmvanom prípade sa tak stalo za účinnosti zákona č. 64/2013 Z.z., ktorým bola založená poplatková povinnosť zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 20,- eur a preto je potrebné aplikovať toto zákonné ustanovenie. Neobstojí preto námietka žalobcu, že súd prvého stupňa vyrubením tohto súdneho poplatku určil tento súdny poplatok nad rámec zákona.

K odvolacej námietke žalobcu, podľa ktorej podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, len ktorá je podľa znenia položky 7a sadzobníka poplatkov predmetom spoplatnenia a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto odvolateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie, odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 1 ZoSP sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konania súdov, ak sa tieto vykonávajú na návrh účastníkov konania a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Pritom treba dôrazne rozlišovať úkony, ktoré sa spoplatňujú, od konaní súdov.

Konaním na návrh (resp. na základe žaloby) sa rozumie predovšetkým konanie podľa Občianskeho súdneho poriadku. Za konanie sa pre účely platenia súdnych poplatkov považuje nielen konanie pred

súdom prvého stupňa, ale rovnako i odvolacie konanie a dovolacie konanie (§ 6 ods. 1 ZoSP). Citované ustanovenie § 6 ods. 2 pritom výslovne zakotvuje, že poplatok podľa rovnakej sadzby ako za návrh sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Úkony a konania, ktoré majú byť spoplatnené, predpokladajú ich výslovné zaradenie do sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona. Sadzobník súdnych poplatkov sa s touto problematikou vysporiadal tak, že vytvoril štyri časti, z ktorých I. časť upravuje poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, II. časť poplatky za úkony súdov, III. časť sa zaoberá poplatkami orgánov štátnej správy súdov, no a posledná IV. časť je venovaná poplatkom za úkony prokuratúry.

Poplatok za podanie návrhu je splatný jeho podaním (§ 8 ods. 1 ZoSP). Pod pojem návrh treba subsumovať aj odvolanie, ako návrh na odvolacie konanie. ZoSP síce pri vymedzení pojmov nie je dôsledný, avšak z celkovej konštrukcie úpravy súdnych poplatkov v sadzobníku tvoriacom prílohu ZoSP nemožno spochybniť to, že poplatková povinnosť stanovená položkou 7a sadzobníka sa vzťahuje na celé konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom odvolacie konanie je konanie o riadnom opravnom prostriedku. Podľa názoru odvolacieho súdu aj poznámka 3 uvedenú len k položke 1 v znení „Poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej“, je preto potrebné vykladať v kontexte s konštrukciou celého zákona včítane sadzobníka súdnych poplatkov (oddelené štyri časti) tak, že sa vzťahuje na celú prvú časť upravujúcu poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, teda aj k položke 7a, ktorou je určený súdny poplatok za občianske súdne konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že ak žalobca napadol predmetný rozsudok vo veci samej v zákonnej lehote odvolaním, súd prvého stupňa preskúmaným uznesením správne podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie a to v správnej výške 20,- eur.

Odvolací súd s poukazom na uvedené dôvody napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako v celom rozsahu vecne správne, s použitím § 219 OSP potvrdil.

V odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná a preto jej v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 OSP vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle 151 ods. 1 OSP neuplatnila (a podľa obsahu spisu jej ani žiadne nevznikli), preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepripísal.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.